

Darba drošība būvlaukumos – pozitīvās un negatīvās tendences

Neraugoties uz to, ka būvniecības apjomi pēdējā laikā krietni mazinājušies, tā joprojām ierindojama riskanto nozaru topa augšgalā kā viena no bīstamākajām darba drošības ziņā. Jau pirmajā šī gada mēnesī savās darba vietās dzīvību zaudējuši divi cilvēki.

Foto: Agnese Vazne

Ievērojami palielinājies soda naudas apjoms par darba aizsardzības regulējošo normatīvo aktu pārkāpšanu, piemēram, sods par darba risku nenovērtēšanu fiziskām personām var izmaksāt līdz 250 latiem, bet juridiskām – līdz pat 1000 latiem, kas šobrīd ir visai ievērojama summa ikvienam.

Taupis uz darba aizsardzība rēķina

Speciālisti lēš, ka krīzes iespaidā, veicot dažādus taupības pasākumus, darba aizsardzība kļūs par vienu no pirmajām jomām, uz kuru maksimāli mēģinās ieekonomēt. Tomēr kopumā darba drošība būvlaukumos pēdējā gada laikā ir krietni uzlabojusies. Iespējams, pateicoties bargajiem sodiem un pilnveidotajai likumdošanai.

Kā liecina Valsts darba inspekcijas (VDI) sniegtie dati, tad kopējais vieglo, smago un letālo darba negadījumu skaits 2008. gadā, salīdzinot ar 2007. gadu, ir samazinājies par 11,35%. Kā viens no pozitīviem faktoriem, kas ļāvis uzlabot šos rādītājus, ir darba aizsardzības normatīvo dokumentu pilnveidošana un būtiska soda sankciju palielināšana. Pēdējos gados tajos veikti vairāki

nozīmīgi grozījumi un papildinājumi, piemēram, LR Ministru kabineta (MK) 25.02.2003. noteikumos Nr.92 «Darba aizsardzības prasības, veicot būvdarbus», kur tika ietverti jauni nosacījumi attiecībā uz darba aizsardzības koordinatoru profesionālās izglītības līmeni, gan arī stingras, līdz šim būvniecībā nebijušas prasības, kas nosaka, ka visiem būvobjektā strādājošiem jābūt nodarbināto apliecībām. Galvenais būvuzņēmējs ir atbildīgs par to, lai pie viņa atrastos būvobjekta visu apakšuzņēmēju nodarbināto saraksti.

Ievērojami palielinājies soda naudas apjoms par darba aizsardzības regulējošo normatīvo aktu pārkāpšanu, piemēram, sods par darba risku nenovērtēšanu fiziskām personām var izmaksāt līdz 250 latiem, bet juridiskām – līdz pat 1000 latiem, kas šobrīd ir visai ievēro-

jama summa ikvienam. Pagājušā gada vidū stājušās spēkā izmaiņas arī «Valsts darba inspekcijas likumā», kas būtisku darba drošības prasību pārkāpumu un strādājošo dzīvības un veselības apdraudējuma gadījumā VDI dod tiesības uz pārkāpumu novēršanas laiku apturēt visa būvobjekta vai tā daļas darbību.

Viens no darba drošības jautājumu aktualizēšanas pasākumiem 2008. gadā bija Valsts darba inspekcijas (VDI) organizētā būvobjektu inspicēšanas kampaņa, kuras mērķis bija būvdarbu drošības stāvokļa novērtēšana. Kampaņa norisinājās no 2008. gada 19. maija līdz 13. jūnijam, un šajā laikā tika apsekoti 317 būvuzņēmumi un pārbaudīti 235 būvlaukumi visā Latvijas teritorijā. Kampaņas rezultāti pierādīja, ka palielinoties kontrolējošo institūciju, šajā gadījumā VDI, aktivitātēm kampaņu veidā organizējot bīstamo nozaru uzņēmumu pārbaudes, nelaimes gadījumu skaits samazinās.

Organizē kampaņu

Rudenī VDI organizēja informēšanas un inspicēšanas kampaņu «Smaguma pārvietošana ar rokām (SPAR) – 2008», kuras laikā tika popularizēti droša darba paņēmieni. Kampaņas mērķis bija aktualizēt Ministru kabineta 06.08.2002. noteikumu Nr.344 «Darba aizsardzības prasības, pārvietojot smagumus» prasības, lai samazinātu nodarbināto muskuļu, balsta un kustību sistēmas traucējumus, kā arī pievērst darba devēju uzmanību darba vides iekšējai uzraudzībai un piedāvāt idejas labākai darba organizācijai.

Jāpiebilst, ka galvenās būvobjektu kontrolējošās institūcijas ir Valsts darba inspekcija, Valsts un pašvaldību būvinspekcijas, atsevišķos gadījumos arī Pašvaldības policija un Valsts Ieņēmumu dienests.